

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Henner, Anja

Julkaisun nimi: Kokemuksia röntgenkuvauksesta seitsemän vuotiaan silmin

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Henner, A. (2019). Kokemuksia röntgenkuvauksesta seitsemän vuotiaan silmin. Radiografia, 41(5), 16-17.

Kokemuksia röntgenkuvauksesta seitsemän vuotiaan silmin

"Se laite oli vähän niin kuin kattotuuletin, jossa oli kahvat."

Tammikuinen laskettelupäivä päättyi kaatumiseen. "Sukset vain karkasi alta ja kaaduin taaksepäin ja jalka vääntyi", oli seitsemän vuotiaan kommentti tapahtuneesta. Jalkaan sattui. Onneksi saatiin nopeasti paikalle moottorikelkka ja sen turvin Leevi huoltopaikalle, jossa todettiin tarvittavan lisää apua. Niinpä tulikin ambulanssi ja matka sairaalaan alkoi. Suurin huoli Leevillä oli tässä vaiheessa toppahousut, jotka jouduttiin leikkaamaan: miten nyt tarkenen, kun ei ole muita toppahousuja. Matkalla sairaalaan tiessä olevat töyssyt aiheuttivat kipua jalkaan.

Röntgenosastolla säärestä otettiin kuvat ja todettiin vasemmassa jalassa hyväasentoinen sääri- ja pohjeluun murtuma. Jalkaan laitettiin pitkä saapaskipsi. Myöhemmin opeteltiin latinaa: tibia ja fibulahan ne olikin murtuneet. Sairaalaassa tarvitsi onneksi olla vain kaksi yötä, ja äiti oli mukana koko ajan. Pitkä saapaskipsi oli kuusi ja sen jälkeen vielä lyhyt saapaskipsi kaksi viikkoa. Pahinta tänä aikana oli jalan kutina kipsin alla, etenkin suihkussa. Kipsin poiston jälkeen Leevi halusi mennä saunaan ja uimaan.

Kuntoutumisessa auttoi vesijuoksu ja kävely, portaiden nousu oli pitkään hankalaa.

Pitkän kipsin (jalkaterästä nivusiin) vuoksi Leevi sai kulkea taksilla kouluun, ja kotona piti olla joku avustamassa taksiin ja vastaanottamassa koulusta palaavaa sekä muutenkin huolehtimassa pyörätuolilla / kyynärsauvoilla liikkuvaa. Liikkuminen onnistui hyvin myös käsillä ja oikealla jalalla työntämällä lattialla istuen. Muorikin onnistui järjestämään muutaman päivän etätöiksi ja saattoi silloin auttaa satojen kilometrien päässä asuvaa tyttären perhettä.

Miksi säteilysuojaa tarvitaan?

Kuvauksen aikana Leeville oli laitettu säteilysuoja oikean jalan ja alavartalon päälle ja tästä kokemuksesta kehkeytyi mielenkiintoinen keskustelu. Muori tietenkin (alan opettajana) kyseli, montako kuvaa otettiin ja laitettiin suojaa. Leevi pohdiskeli: "Se suoja oli kyllä aika painava. Onko sen tarkoitus peittää se toinen jalka, että se ei näy siinä röntgenkuvassa vaan vain ne kipeän jalan luut?" No, Muori selittää: "Sen säteilysuojan tarkoitus on estää säteilyn pääsy niille alueille, joita ei kuvata, kun se säteily voi

"Se suoja oli kyllä aika painava."

aiheuttaa haittaa, jos joudutaan paljon kuvaamaan. Se terve jalka on sen verran kaukana siitä kuvan tallentavasta levystä, että ei se siihen kuvaan tule. Siinä säteilysuojassa on lyijyä, joka estää sen säteilyn läpimenon." Leevi tuumaa hetken itsekseen ja jatkaa sitten: "Ai, onko se vähän niin kuin lyijykynän lyijy? Jos siitä lyijykynästä ottaa röntgenkuvan, niin sen lyijyn kohdalla ei näy mitään, mutta muualla näkyy." Mitäpä tähän on lisäämistä, seitsemän vuotiaan logiikalla hyvin päätelty.

Kontrollikuvauksissakin säteilysuojia oli käytetty Leevin mukaan "ihan asiallisesti". Tutkimuspöydällä maataessa Leevi katseli valoja siitä laitteesta. "Se laite oli vähän niin kuin kattotuuletin, jossa oli kahvat ja se toimi sähköisesti." Röntgenhoitajat olivat olleet mukavia ja "enemmänkin tätejä kuin tyttöjä". Ensimmäinen laskettelukerta onnettomuuden jälkeen jännitti. Hyvin onnistui ja pelkoja ei jäänyt.